

"Bana tevili kabil olmayan bir cümle getiriniz, sizi onunla idam edeyim." cümlesini nasıl anlayabiliriz?

"Napolyon'un dediği gibi, 'Bana tevili kabil olmayan bir cümle getiriniz, sizi onunla idam edeyim.' Beşerin ağzından çıkan hangi cümle vardır ki, tevillerle cürüm ve suç teşkil etmesin? Bilhassa benim gibi yetmiş beş yaşına varmış ve bütün dünya hayatından elini çekmiş, sırf âhîret hayatına hasr-ı hayat etmiş bir adamın yazıları elbette serbest olacaktır. Hüsn-ü niyete makrun olduğu için pervasız olacaktır."(1)

"Bana te'vili kabil olmayan bir cümle getiriniz, sizi onunla idam edeyim." cümlesinin kısaca meali; "Demagojisi (hakkı batıl batılı hak gösterecek kadar şeytani bir zekaya sahip olmak) güçlü bir adam, yoruma açık olması mümkün olmayan bir cümle ile insanı mahkum edebilir."

Yani bir insanı idam etmek istedikten sonra, idama gerekçe bulmak zor değildir. Siyasi iktidarlar, kendisine muhalif gördüğü fikir ve düşünce insanlarını, sudan sebeplerle mahkum etmiş yoruma çok açık cümleler yüzünden çileler çektirmişlerdir. Hatta hiçbir şekilde yoruma açık olmayacak söz ve davranışları bile yorumlayıp, cezaya sebep yapmışlardır.

Düşünce tarihinde bu tarz mazlumlar, zalim diktatörler tarafından çokça mahkum, hatta idam edilmişlerdir.

(1) bk. [Şualar, On Dördüncü Şua.](#)